2023/2921

2023 12 28

TARYBOS SPRENDIMAS (ES) 2023/2921

2023 m. gruodžio 21 d.

dėl pozicijos, kurios Europos Sąjungos vardu turi būti laikomasi Europos Sąjungos bei Europos atominės energijos bendrijos ir Jungtinės Didžiosios Britanijos ir Šiaurės Airijos Karalystės prekybos ir bendradarbiavimo susitarimu įsteigtoje Partnerystės taryboje, dėl pereinamojo laikotarpio konkretiems produktams taikomų taisyklių dėl elektros akumuliatorių ir elektrifikuotų transporto priemonių

EUROPOS SĄJUNGOS TARYBA,

atsižvelgdama į Sutartį dėl Europos Sąjungos veikimo, ypač į jos 207 straipsnį kartu su 218 straipsnio 9 dalimi,

atsižvelgdama į Europos Komisijos pasiūlymą,

kadangi:

(1) Europos Sąjungos bei Europos atominės energijos bendrijos ir Jungtinės Didžiosios Britanijos ir Šiaurės Airijos Karalystės prekybos ir bendradarbiavimo susitarimas (toliau – Prekybos ir bendradarbiavimo susitarimas) Sąjungos buvo sudarytas bei patvirtintas 2021 m. balandžio 29 d. Tarybos sprendimu (ES) 2021/689 ([1]) ir įsigaliojo 2021 m. gegužės 1 d.;

(2) Prekybos ir bendradarbiavimo susitarimo antros dalies pirmo podalio I antraštinės dalies 2 skyriuje ir jo 2–9 prieduose išdėstytos nuostatos dėl kilmės statusą turinčių produktų apibrėžties ir administracinio bendradarbiavimo metodų;

(3) vadovaujantis Prekybos ir bendradarbiavimo susitarimo 7 ir 68 straipsniais, Partnerystės taryba gali iš dalies keisti antros dalies „Prekyba, transportas, žvejyba ir kiti susitarimai“ pirmo podalio „Prekyba“ I antraštinės dalies „Prekyba prekėmis“ 2 skyrių „Prekių kilmės taisyklės“ ir susijusius priedus;

(4) tikslinga nustatyti poziciją, kurios Sąjungos vardu turi būti laikomasi Partnerystės taryboje, nes jos sprendimas dėl pereinamojo laikotarpio konkretiems produktams taikomų taisyklių dėl elektros akumuliatorių ir elektrifikuotų transporto priemonių Sąjungai bus privalomas;

(5) Prekybos ir bendradarbiavimo susitarimo 5 priede numatytas laipsniškas konkretiems produktams taikomų kilmės taisyklių dėl elektros akumuliatorių ir elektrifikuotų transporto priemonių įsigaliojimas;

(6) dėl pasaulinio saugumo, ekonominių ir prekybos aplinkybių, įskaitant Rusijos agresijos karą prieš Ukrainą, COVID pandemiją ir konkurenciją dėl naujų tarptautinių subsidijų paramos schemų, kai kurios investicijos į Europos baterijų ekosistemą buvo sustabdytos ar atidėtos, taip pat lėčiau įgyvendinami svarbūs investicijų planai, kurie buvo išlaikyti nepaisant bendrų sąlygų. Tiesioginiai tokių išorės įvykių padariniai, pavyzdžiui, sparčiai didėjančios energijos kainos ir aukštas infliacijos lygis, dar labiau trukdė plėtoti baterijų ekosistemą Sąjungoje;

(7) lėtesnė, nei tikėtasi, baterijų ekosistemos plėtra privertė Sąjungos pramonėje susirūpinti, kad Europos automobilių eksportas į Jungtinę Karalystę neatitiks konkretiems produktams taikomų kilmės taisyklių, dėl to tiems eksportuojamiems produktams bus taikomi muitai ir daromas neigiamas poveikis jų konkurencingumui Jungtinės Karalystės rinkoje;

([1]) 2021 m. balandžio 29 d. Tarybos sprendimas (ES) 2021/689 dėl Europos Sąjungos bei Europos atominės energijos bendrijos ir Jungtinės Didžiosios Britanijos ir Šiaurės Airijos Karalystės prekybos ir bendradarbiavimo susitarimo ir Europos Sąjungos ir Jungtinės Didžiosios Britanijos ir Šiaurės Airijos Karalystės susitarimo dėl keitimosi įslaptinta informacija ir jos apsaugos saugumo procedūrų sudarymo Sąjungos vardu (OL L 149, 2021 4 30, p. 2).

(8) todėl pramonei Sąjungoje tikslinga suteikti tarpinį mechanizmą. Tas mechanizmas baterijų pramonei turėtų sudaryti sąlygas toliau plėsti veiklą ir palaikyti stiprią elektrinių transporto priemonių gamybos bazę Sąjungoje, kuri galėtų konkuruoti tarptautiniu mastu. Taip bus užtikrinta, kad Sąjungos automobilių eksportas į Jungtinę Karalystę galiausiai atitiks Prekybos ir bendradarbiavimo susitarime nustatytas kilmės taisykles;

(9) tarpinis mechanizmas leis iki 2026 m. gruodžio 31 d. toliau taikyti dabartines konkretiems produktams taikomas kilmės taisykles dėl elektros akumuliatorių ir elektrifikuotų transporto priemonių. Nuo 2027 m. sausio 1 d. bus taikomos Prekybos ir bendradarbiavimo susitarimo 3 priede nurodytos konkretiems produktams taikomos kilmės taisyklės;

(10) Prekybos ir bendradarbiavimo susitarime išdėstytų elektros akumuliatorių ir elektrifikuotų transporto priemonių kilmės taisyklių tikslas – skatinti investicijas į baterijų gamybos pajėgumą Sąjungoje ir Jungtinėje Karalystėje. Nesvarstomas joks tolesnis aptariamų taisyklių atidėjimas. Todėl reikėtų nustatyti apribojimą galimybės toliau keisti konkretiems produktams taikomas kilmės taisykles dėl elektros akumuliatorių ir elektrifikuotų transporto priemonių atžvilgiu;

(11) Sąjunga yra įsipareigojusi plėtoti ir stiprinti Sąjungos tiekimo grandines bei baterijų ir elektrinių transporto priemonių ekosistemą. Todėl vienkartinį galiojančių kilmės taisyklių taikymo pratęsimą turėtų papildyti strateginė parama baterijų sektoriui ir aktyvesnis bendradarbiavimas su pramone. Visų pirma, svarbu, kad Sąjungos automobilių pramonė padidintų savo investicijas visoje baterijų vertės grandinėje sudarydama įsipareigojimo pirkti sutartis siekiant, kad bent 70 % baterijų paklausos būtų patenkinta iš vidaus šaltinių, ir siekiant prisidėti prie baterijų tvarumo, atsekamumo ir žiediškumo stiprinimo pagal esamą *acquis* ir ypač Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (ES) 2023/1542 ([2]);

(12) siekdama toliau skatinti spartesnę ir ekonomiškai efektyvesnę paramą tvariausių baterijų gamybai valstybėse narėse, Taryba atkreipia dėmesį į tai, kad Komisija sukurs specialią priemonę pagal Inovacijų fondą ([3]). Pagal tą priemonę, kuri bus pradėta taikyti 2024 m., visiškai laikantis Komisijos deleguotojo reglamento (ES) 2019/856 ([4]) tikslų ir kriterijų, per ateinančius trejus metus bus skirtas iki 3 mlrd. EUR finansavimas, galbūt kaip fiksuota priemoka už pagamintų baterijų pajėgumą tvariausių baterijų Sąjungos gamintojams, o tai turės didelį persiduodantį poveikį visai Sąjungos baterijų vertės grandinei, ypač jos pradinės grandies segmentui. Pagal mechanizmą turėtų būti remiamos kapitalo sąnaudos (angl. *CAPEX*) ir veiklos sąnaudos (angl. *OPEX*), laikantis Sutarčių, ir jis turėtų būti taikomas kartu su kitų formų parama, kurią gauna reikalavimus atitinkantys subjektai. Kvietimų teikti pasiūlymus biudžetas, tinkamumo kriterijai ir kitos tos priemonės sąlygos bus apibrėžti 2024 m.;

(13) Taryba atkreipia dėmesį į tai, kad Komisija taip pat išplės priemonę, kad valstybės narės galėtų panaudoti savo nacionalinių biudžetų išteklius ir skirti paramą projektams, susijusiems su jų teritorijoje esančių tvarios baterijų gamybos Sąjungos pajėgumo plėtojimu, pasikliaunant Sąjungos masto aukcionų mechanizmu, kad būtų identifikuoti konkurencingiausi projektai. Taikant tokį požiūrį bus išvengta baterijų rinkos susiskaidymo Sąjungoje ir sumažės valstybių narių skirtingų paramos schemų kūrimo administracinės išlaidos;

(14) Komisija atidžiai stebės Sąjungos automobilių pramonės dalyvavimą plėtojant Sąjungos baterijų ekosistemą. Visų pirma, Komisija kas pusmetį palaikys dialogus su automobilių ir baterijų pramonėmis, kad nuolat vertintų pažangą pagrindinio tikslo, kad bent 70 % baterijų paklausos būtų patenkinta iš vidaus šaltinių, link ir pramonės

([2]) 2023 m. liepos 12 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 2023/1542 dėl baterijų ir baterijų atliekų, kuriuo iš dalies keičiama Direktyva 2008/98/EB bei Reglamentas (ES) 2019/1020 ir panaikinama Direktyva 2006/66/EB (OL L 191, 2023 7 28, p. 1).

([3]) 2003 m. spalio 13 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2003/87/EB, nustatanti šiltnamio efektą sukeliančių dujų emisijos leidimų sistemą Sąjungoje ir iš dalies keičianti Tarybos direktyvą 96/61/EB (OL L 275, 2003 10 25, p. 32).

([4]) 2019 m. vasario 26 d. Komisijos deleguotasis reglamentas (ES) 2019/856, kuriuo papildomos Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos 2003/87/EB nuostatos dėl Inovacijų fondo veiklos (OL L 140, 2019 5 28, p. 6).

pasirengimą laikytis nuolatinių Prekybos ir bendradarbiavimo susitarimo kilmės taisyklių, kurios bus taikomos nuo 2027 m. Remdamasi savo vertinimais, Komisija, kaip tinkama, apsvarstys papildomas priemones, kuriomis būtų galima geriau laikytis reikalavimų;

(15) nors Partnerystės tarybos sprendimu panaikinamas vienas iš griežtesnių kilmės taisyklių laipsniško įvedimo etapų pagal Prekybos ir bendradarbiavimo susitarimą ir todėl dabartinių kilmės taisyklių galiojimas pratęsiamas iki 2026 m. pabaigos, Sąjunga tebėra įsipareigojusi laikytis taisyklių, kurios įsigalios 2027 m. Dėl to Partnerystės tarybos sprendimu, kuris yra šio sprendimo objektas, apribojama galimybė vėlesniu Partnerystės tarybos sprendimu toliau keisti konkretiems produktams taikomas kilmės taisykles dėl elektros akumuliatorių ir elektrifikuotų transporto priemonių. Komisija toliau nuolat vertins padėtį pasaulinėse ir Europos baterijų rinkose,

PRIĖMĖ ŠĮ SPRENDIMĄ:

1 straipsnis

Pozicija, kurios Sąjungos vardu turi būti laikomasi Partnerystės taryboje, yra išdėstyta šio sprendimo priede.

2 straipsnis

Šis sprendimas įsigalioja jo priėmimo dieną.

Priimta Briuselyje 2023 m. gruodžio 21 d.

Tarybos vardu
Pirmininkas
P. NAVARRO RÍOS

PROJEKTAS

Europos Sąjungos bei Europos atominės energijos bendrijos ir Jungtinės Didžiosios Britanijos ir Šiaurės Airijos Karalystės prekybos ir bendradarbiavimo susitarimu įsteigtos PARTNERYSTĖS TARYBOS SPRENDIMAS Nr. …/2023

… m. … … d.

dėl pereinamojo laikotarpio konkretiems produktams taikomų kilmės taisyklių dėl elektros akumuliatorių ir elektrifikuotų transporto priemonių

PARTNERYSTĖS TARYBA,

atsižvelgdama į Europos Sąjungos bei Europos atominės energijos bendrijos ir Jungtinės Didžiosios Britanijos ir Šiaurės Airijos Karalystės prekybos ir bendradarbiavimo susitarimą, ypač į jo 68 straipsnį ir jo 5 priedą,

kadangi:

(1) Prekybos ir bendradarbiavimo susitarimo 5 priede numatytas laipsniškas konkretiems produktams taikomų kilmės taisyklių dėl elektros akumuliatorių ir elektrifikuotų transporto priemonių įsigaliojimas;

(2) susirūpinta, kad taikant šias taisykles kyla sunkumų surinkti elektrines transporto priemones Europos Sąjungoje ir Jungtinėje Karalystėje;

(3) todėl iki 2023 m. gruodžio 31 d. taikytinų pereinamojo laikotarpio konkretiems produktams taikomų kilmės taisyklių dėl elektros akumuliatorių ir elektrifikuotų transporto priemonių taikymą yra tikslinga pratęsti iki 2026 m. gruodžio 31 d. Nuo 2027 m. sausio 1 d. bus taikomos Prekybos ir bendradarbiavimo susitarimo 3 priede nurodytos konkretiems produktams taikomos kilmės taisyklės dėl elektros akumuliatorių ir elektrifikuotų transporto priemonių;

(4) Prekybos ir bendradarbiavimo susitarime išdėstytų konkretiems produktams taikomų taisyklių dėl elektros akumuliatorių ir elektrifikuotų transporto priemonių tikslas – skatinti investicijas į gamybos pajėgumą Europos Sąjungoje ir Jungtinėje Karalystėje. Neturėtų būti svarstomas joks tolesnis aptariamų taisyklių atidėjimas. Todėl numatomu daliniu pakeitimu taip pat turėtų būti panaikinta galimybė iki 2032 m. sausio 1 d. toliau keisti konkretiems produktams taikomas kilmės taisykles dėl elektros akumuliatorių ir elektrifikuotų transporto priemonių,

PRIĖMĖ ŠĮ SPRENDIMĄ:

1 straipsnis

Prekybos ir bendradarbiavimo susitarimo 68 straipsnis pakeičiamas taip:

„*68 straipsnis*

Šio skyriaus ir jo priedų keitimas

1. Partnerystės taryba gali iš dalies keisti šį skyrių ir jo priedus, laikydamasi 2 dalies.

2. 1 dalis netaikoma:

a) šio Susitarimo 5 priedui;

b) 5 priede išvardytiems produktams taikomoms 3 priede išdėstytoms konkretiems produktams taikomoms kilmės taisyklėms iki 2032 m. sausio 1 d. ir

c) šiam straipsniui tiek, kiek jis yra susijęs su 3 priedu dėl 5 priede išvardytų produktų, ir 5 priedui iki 2032 m. sausio 1 d.

Vis dėlto 1 dalis taikoma, kai konkretiems produktams taikomos kilmės taisyklės, išdėstytos 3 priede dėl 5 priede išvardytų produktų arba 5 priede, iš dalies keičiamos dėl Suderintos sistemos atnaujinimų.“

2 straipsnis

Prekybos ir bendradarbiavimo susitarimo 5 priedas pakeičiamas šio sprendimo priede pateiktu tekstu.

3 straipsnis

Šis sprendimas įsigalioja jo priėmimo dieną.

Priimta … …

Partnerystės tarybos vardu
Bendrapirmininkiai

PRIEDAS

„5 PRIEDAS

PEREINAMOJO LAIKOTARPIO KONKRETIEMS PRODUKTAMS TAIKOMOS TAISYKLĖS DĖL ELEKTROS AKUMULIATORIŲ IR ELEKTRIFIKUOTŲ TRANSPORTO PRIEMONIŲ

Laikinosios konkretiems produktams taikomos taisyklės, taikomos nuo šio Susitarimo įsigaliojimo iki 2026 m. gruodžio 31 d.

1 skiltyje išvardytiems produktams 2 skiltyje nurodyta konkretiems produktams taikoma taisyklė taikoma laikotarpiu nuo šio Susitarimo įsigaliojimo iki 2026 m. gruodžio 31 d.

1 skiltis Klasifikavimas pagal Suderintą sistemą (2017 m.), įskaitant konkretų aprašymą	2 skiltis Konkretiems produktams taikoma kilmės taisyklė, taikoma nuo šio Susitarimo įsigaliojimo iki 2026 m. gruodžio 31 d.
85.07	
— Akumuliatoriai, turinys vieną ar daugiau baterijų elementų arba baterijų modulių ir grandyną jiems sujungti tarpusavyje, dažnai vadinami akumuliatorių blokais, naudojami kaip pagrindinis 87.02, 87.03 ir 87.04 pozicijoms priskiriamų transporto priemonių varymo elektros energijos šaltinis	CTSH akumuliatorių blokų surinkimas iš kilmės statuso neturinčių baterijų elementų arba baterijų modulių, arba MaxNOM 70 % (EXW).
— Baterijų elementai, baterijų moduliai ir jų dalys, skirti įtraukti į elektros akumuliatorius, naudojamus kaip pagrindinis 87.02, 87.03 ir 87.04 pozicijoms priskiriamų transporto priemonių varymo elektros energijos šaltinis	CTH arba MaxNOM 70 % (EXW).
87.02–87.04	
— Autotransporto priemonės su dviem varomaisiais varikliais: vidaus degimo varikliu ir elektriniu varikliu, išskyrus tas, kurias galima įkrauti prijungus prie išorinio elektros maitinimo šaltinio (hibridinės transporto priemonės); — autotransporto priemonės su dviem varomaisiais varikliais: stūmokliniu vidaus degimo varikliu ir elektriniu varikliu, kurias galima įkrauti prijungus prie išorinio elektros maitinimo šaltinio (prie elektros tinklo jungiamos hibridinės transporto priemonės); — autotransporto priemonės tik su elektriniu varomuoju varikliu	MaxNOM 60 % (EXW)“